

ת"פ (באר שבע) 11771-12-22 - מדינת ישראל נ' נביל אבו עאיש - בעצמו

ת"פ (באר-שבע) 11771-12-22 - מדינת ישראל נ' נביל אבו עאיש - בעצמושלום באר-שבע
ת"פ (באר-שבע) 11771-12-22
מדינת ישראל

נ ג ד

נביל אבו עאיש - בעצמו

ע"י המתמחה פיראס אבו סיאם ממשרדו של עו"ד מוחמד אלעמור

בית משפט השלום בבאר-שבע

[07.01.2025]

כבוד השופט יריב בן דוד

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין,

התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

2. על פי עובדות כתב האישום, מר א"א (להלן: "המתלונן") הוא מפקח בנייה בוועדה המרחבית לתכנון ובנייה בגזרת הנגב המערבי.

ביום 1.12.22, הגיע המתלונן למגרש ביישוב לקיה, שם נפגש עם הבעלים במסגרת תפקידו. משסיים המתלונן את פגישתו, נכנס לרכבו והחל בנסיעה. או אז, הגיע הנאשם וחסם באמצעות רכבו את רכבו של המתלונן, יצא מרכבו, נעמד בסמוך לרכבו של המתלונן ואמר למתלונן: "מי אתה ומה אתה עושה בשטח שלי?". בנסיבות אלו המתלונן ניסה לצאת מרכבו על מנת להזדהות בפני הנאשם באמצעות מסמכים מתאימים, אך הנאשם נעמד בפתח דלת הרכב, עד שלבסוף הצליח המתלונן לצאת מרכבו והזדהה בפני הנאשם כמפקח בניה.

בתגובה, אמר לו הנאשם כי זה שהוא עובד במנהל לא ניתן לו זכות כניסה לשטחו ואיים עליו בכך שאמר לו כי אם ייכנס שוב לשטח שלו - יירה בו.

לאחר האמור, נכנס הנאשם לרכבו ונסע מהמקום.

תסקיר שירות המבחן

3. תסקיר שירות מבחן מיום 16.12.23

על פי נתוני התסקיר, הנאשם בן 46, נשוי ואב ל-9 ילדים בגילים 13-25, המתגורר עם משפחתו ביישוב לקיה. הנאשם מסר כי סיים 12 שנות לימוד וכי עוד במסגרת לימודים עבד בעבודות מזדמנות לצורך סיוע בכלכלת משפחתו נוכח מצוקה כלכלית. לאחר סיום הלימודים, עבד כקבלן. מספר חודשים עובר לכתיבת התסקיר, הקים הנאשם חברה בבעלותו בתחום עבודות העפר.

לחובת הנאשם הרשעות קודמות בגין עבירות אלימות, הוא ריצה בעברו מאסר בפועל, ועתה עומד ותלוי כנגדו מאסר מותנה בן 5 חודשים.

הנאשם טען בפני קצינת המבחן כי בעת האירוע נלחץ משום שלא זיהה את הרכב אשר נכנס לשטחו, ומשכך, הגיב כלפי המתלונן באיומים גם לאחר שהמתלונן הזדהה בפניו.

נמסר כי מאז שחרורו ממאסר בחודש ינואר '21, שולב הנאשם במסגרת הרשות לשיקום האסיר (ביום 6.2.22) בקבוצה טיפולית באלימות בהיקף של 12 מפגשים בנוסף לטיפול פרטני. הנאשם אמנם התייצב לכל המפגשים ושיתף פעולה, אך הוא התקשה להעמיק ולא היה מוכן מנטלית לטיפול.

עלה כי הנאשם נעצר במסגרת תיק זה ביום 1.12.22, ולאחר שחרורו חזר לטיפול במסגרת רש"א למרות שסיים את תקופת הפיקוח ביום 29.7.23.

גורמי סיכוי לשיקום הנאשם: שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית; תפקוד יציב הן ברמה האישית והן מבחינה תעסוקתית; הנאשם מגלה אחריות כלפי משפחתו ודואג לפרנסתה; קיומה של מודעות לדפוסיו האלימים והבעת רצון להשתלב בהליך טיפולי.

גורמי הסיכון לחזרה לעבריינות: דפוסים עברייניים הכוללים ניהול קשרים עם חברה שולית ועברו הפלילי של הנאשם; שירות המבחן התרשם כי לא היה בהליכים המשפטיים ובמאסר מותנה אשר עומד נגדו כדי להרתיעו; דפוסים אלימים, אימפולסיביים וקושי בקבלת סמכות, ולרבות קשיים בוויסות דחפים ושליטה בכעסים; העדר אמפתיה כלפי המתלונן, תוך התמקדות במחירים האישיים אשר הנאשם משלם וחיפוש הצדקות למעשיו.

להערכת שירות המבחן, ללא שילוב הנאשם בטיפול, קיים סיכון להתנהגות עוברת חוק בתחום האלימות בעתיד. לפיכך, הומלץ על תקופת ניסיון במהלכה ישולב הנאשם בקבוצת "אלימות כללית" במסגרת שירות המבחן.

4. תסקיר משלים מיום 16.4.24

במסגרת תסקיר זה, עדכן שירות המבחן כי הנאשם שולב ביום 2.1.24 בקבוצה טיפולית, אליה מקפיד להגיע בצורה רציפה וסדירה, מגלה רצינות ואף הינו משתתף דומיננטי בה. צוין כי הנאשם מביע מוטיבציה ורצון ללמוד לשלוט בכעסיו ולנהל אורח חיים תקין, ללא מעורבות חוזרת בפלילים.

עובר להמלצתו הביא שירות המבחן את התלבטותו - מחד חומרת העבירה בה הורשע הנאשם, קיומו של מאסר מותנה בר הפעלה העומד כנגדו בגין עבירה קודמת חמורה, וסיכון ובעייתיות הקיימים בדפוסיו בתחום האלימות. מאידך - הנאשם עובר תהליך טיפולי משמעותי בקבוצה ומבקש ללמוד ולרכוש כלים על מנת לשלוט בכעסיו, לשנות דרכיו ולהמשיך בתהליך.

עוד הוסיף שירות המבחן כי ענישה בדמות מאסר בפועל לא תסייע או תוסיף להרתעת הנאשם, אלא תגרע מהתהליך הטיפולי אותו החל בשירות המבחן.

בסופו של תסקיר משלים הומלץ על ענישה הכוללת ענישה צופת פני עתיד, צו של"צ בהיקף של 300 שעות, וצו מבחן.

{צוין בשורה האחרונה בתסקיר כי במידה ובית המשפט יקבל את ההמלצה הנאשם יוזמן לפגישה עם מתאמת השל"צ ותוגש תוכנית מתאימה לאישור בית המשפט. בהמשך, ועל אף שלא התקבלה כל החלטה על ידי בית המשפט בענין, הוגשה תוכנית של"צ לאישור בית המשפט - יב"ד}.

טיעונים לעונש

5. בדיון שנערך ביום 2.5.24, הגישה המאשימה רישום פלילי (ת/1); גזר דין שניתן במסגרת ת"פ (מח' ב"ש) 60759-05-16 וכתב האישום המתוקן מהליך זה (ת/2 ו-ת/3); החלטת ועדת שחרורים במסגרת וש"ר 16655-07-21 (ת/4); וטיעונים לעונש בכתב (ת/5).

ב"כ הנאשם הגיש מסמך מטעם רש"א (נ/1).

6. ב"כ המאשימה טענה כי הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירה אותה עבר הנאשם הם שמירה על שלווה נפשו של המתלונן, בטחונו האישי ושלמות גופו. נטען לפגיעה במידה משמעותית בערכים אלה.

בהתאם לאמור, עתרה ב"כ המאשימה למתחם ענישה שנע בין 6 ל-14 חודשי מאסר בפועל.

בהתייחסה לענישת הנאשם בתוך המתחם, עמדה ב"כ המאשימה על שלושת הרשעותיו הקודמות אשר חלקן בגין עבירות אלימות חמורות.

ב"כ המאשימה טענה כי אין בהליך הטיפול שעבר הנאשם כדי להביא לסטייה ממתחם הענישה, ועתרה לגזור דינו בתחתית המתחם לו עתרה - 6 חודשי מאסר בעבודות שירות (ככל שיימצא מתאים לכך) ולהפעלת מאסר מותנה באופן חופף. זאת, לצד עונשים נלווים בדמות מאסר מותנה ממושך ומרתיע, פיצוי למתלונן, קנס והתחייבות.

7. ב"כ הנאשם הפנה למסמך נ/1 ולתסקיר המשלים.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם הודה בביצוע העבירה בהזדמנות הראשונה.

ב"כ הנאשם טען כי מדובר באירוע בודד, קצר וחד פעמי, ומשכך, נסיבות האיומים אינן מהחמורות, ובהתאם גם מידת הפגיעה בערכים המוגנים.

ב"כ הנאשם טען כי על מתחם העונש ההולם לנוע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם טען כי יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, ולאמץ את המלצת שירות המבחן, וזאת, חרף עברו הפלילי של הנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי יש מקום להאריך את המאסר המותנה של הנאשם בשים לב להליך השיקום של הנאשם. צוין כי הנאשם מביע רצון להשתקם ומשתף פעולה עם רש"א ועם שירות המבחן.

ב"כ הנאשם טען כי ענישה בדמות עבודות שירות תפגע ברצף התעסוקתי של הנאשם.

8. ב"כ הצדדים הפנו לפסיקה אשר תומכת לשיטתם בעתירתם העונשית.

בדבריו האחרונים, מסר הנאשם:

"אני עובר שינוי גדול מאוד ואני לוקח את המהלך הטיפולי בשתי ידיים ואני מודה ליחידה שהולכים איתי ומשנים לי את הדפוסים שלי. היום אני עמדתי בכמה מבחנים לאחר ההליך הטיפולי וראיתי שזה מרחיק אותי מהסביבה הלא טובה. אני ביקשתי משיקום האסיר בגלל שראיתי שזה עוזר לי מאוד, ביקשתי מרש"א להמשיך את זה עוד שנה על הזמן הפרטי שלי. אמרתי אצל קצינת המבחן לשלב אותי בקבוצות טיפוליות שזה עוזר לי מאוד מאוד." מתחם העונש ההולם

9. מתחם העונש יקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין). עיקרון ההלימה הינו העיקרון המנחה בענישה - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין).

10. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם ריבונות אדם על גופו, זכותו לכבוד, לשלווה ולביטחון אישי, וכן הגנה על שלומו ושלמות גופו. כמו כן, בשים לב למושא האיום - עובד ציבור העובד כמפקח בנייה מטעם ועדה לתכנון ובנייה, נפגעו בנוסף גם ערכי שמירה על הסדר הציבורי, מניעת פגיעה בשלטון החוק ובנציגיו והצורך להבטיח כי נציגי רשויות החוק יבצעו את תפקידם כנדרש וללא מורא. לענייננו יפים דברי בית-המשפט העליון בע"פ 5214/13 מחמוד סירחאן נ' מדינת ישראל (נבו 30.12.2013), והגם שנכתבו בהקשר של אלימות כלפי שוטרים, סבורני כי הדברים נכונים בהתאמה גם כלפי מפקחים ועובדי ציבור אוכפי חוק נוספים:

"יש להביע סלידה ושאת נפש ממעשי תקיפה המכוונים כלפי העוסקים במלאכת השמירה על בטחונו של הציבור ועל אכיפת החוק. "מעשי תקיפה ואיומים כלפי שוטרי משטרת ישראל, רק מפני שהם ממלאים את תפקידם כחוק, מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה בנציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות" כן ר' האמור בע"פ (מח' חיפה) 207/08 מדינת ישראל נ' בביזייב (פורסם בנבו), ביחס לעבירת איומים כלפי פקח עירייה:

"אם ביהמ"ש יעבור לסדר היום על סוג זה של עבירות, כי אז החברה שבה אנו חיים תהפוך לתוהו ובוהו שאיש הישר בעיניו יעשה. הציבור צריך לדעת כי מי שממלא את תפקידו על פי דין, הוא שליח של רשויות השלטון, ובמקרה זה הוא שליח של הרשות המפקדת על אכיפת שלטון החוק, ואיום עליו הוא איום על מוסדות המדינה. מי שכך עושה, יענש בחומרה, לרבות על דרך של ריצוי מאסר בפועל...."

ר' גם האמור ברע"פ 5991/13 אליצור סגל נ' מדינת ישראל (נבו 02.11.2017):

"לעיתים, המרחק בין קללות וגידופים, בבחינת אלימות מילולית, נגד עובדי ציבור לבין הפעלת אלימות פיסית כנגדם, הוא מרחק קצר. מי שמטיח קללה בעובד סוציאלי בלשכת הרווחה, ברופא או בשוטר, מעיד על עצמו שאין מורא החוק עליו, ומכאן קצר המרחק לבריחה משוטר או תקיפת שוטר או עובד סוציאלי."

11. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות איומים כלפי עובדי ציבור בנסיבות דומות (חלקן חמורות במקצת וחלקן קלות יותר):

א. רע"פ 4935/17 שפדיה סימנדויב נ' מדינת ישראל (נבו 24.08.2017)

- הנאשם, אסיר בעת ביצוע העבירות, הורשע לאחר ניהול משפט בביצוע ארבע עבירות איומים ועבירת הפרעה לעובד ציבור, בכך שאיים על קצינים בכלא בו ריצה מאסר במספר הזדמנויות. נקבע מתחם שנע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר. נוכח עברו הפלילי המכביד נגזרו על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל. הן ערעורו והן בקשת הרשות לערעור נדחו.
- ב. ת"פ (שלום ב"ש) 48710-07-21 מדינת ישראל נ' דהיני (לא פורסם, 3.10.2021)
הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת איומים, בכך שאיים על עובד סוציאלי כי יפגע בו. נקבע מתחם עונשי אשר נע בין 6 חודשי מאסר ל-12 חודשי מאסר בפועל. בהעדר עבר פלילי, נגזרו על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל.
- ג. ת"פ (שלום ב"ש) 62786-08-21 מדינת ישראל נ' אבנר ביטון (נבו 21.02.2024)
הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת איומים, לאחר שסורב בהנפקת תרופה הדורשת אישור, איים תוך גידופים על חייו של רוקח. המתחם שנקבע נע ממאסר קצר של חודש אשר ניתן לרצותו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר. חרף קיומו של עבר פלילי מכביד רלוונטי, בשל שלל שיקולים לקולה, נדון הנאשם ל-3 חודשי עבודות שירות.
- ד. ת"פ (שלום רמ') 57182-11-18 מדינת ישראל נ' רמי אבו גאנם (נבו 02.08.2020)
הנאשם הורשע בשתי עבירות איומים, האחת כלפי מנהלת אגף חינוך והשנייה כלפי מנהלת מחלקת בתי-ספר, בית-המשפט קבע מתחם זהה נפרד לכל עבירת איומים. נקבע כי המתחם נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל. בשים לב לעבר פלילי שאינו מכביד, נדון הנאשם ל-7 חודשי מאסר.
- ה. ת"פ (שלום י-ם) 52527-01-21 מדינת ישראל נ' אימן גאווי (נבו 31.07.2023)
הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירת איומים כלפי רופאה בחדר מיון. בית-המשפט אימץ במלואו את עמדתה העונשית של המאשימה, גם בקביעת המתחם - בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר.
- ו. ת"פ (שלום ב"ש) 5387-05-20 מדינת ישראל נ' אלגרינאוי (1.2.24)
הנאשם הורשע בפני מותב זה, לאחר שמיעת ראיות, בעבירת איומים, בכך שיומיים לאחר שפקח עירייה רשם לו דוח, פגש בו הנאשם באופן אקראי, חסם את רכבו ואיים על הפקח באופן מרומז. המתחם שנקבע נע בין 2 חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין 10 חודשי מאסר. בהעדר עבר פלילי רלוונטי, נדון הנאשם ל-4 חודשי עבודות שירות.
12. יש לזכור כי מדיניות הענישה הנהוגה הינה אך חלק ממכלול השיקולים הנשקלים בבואו של בית-המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, זאת לצד מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה
13. בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין) נשקלו הבאים:

מדובר באיומים מפורשים בפגיעה בחייו של המתלונן, מפקח בניה בוועדה המרחבית לתכנון ובניה בנגב, אשר אינם משתמעים לשתי פנים. האיומים הם בעלי קשר ישיר לעבודתו של המתלונן ומטרתם ברורה - הרתעתו מפני ביצוע עתידי של פעולות אכיפה פוטנציאליות בסביבת המקרקעין של הנאשם. לאיום המילולי קדמה התנהלות בריונית ומאיימת מצד הנאשם אשר מצאה ביטוי בחסימת רכבו של מפקח הבניה ועמידה בסמוך לדלת רכבו משניסה לצאת ממנו.

הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה ופוטנציאל הנזק: הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה כרוך בהפחדת המתלונן והשחתת זמנו. יש באיומים בנסיבות אלו לפגוע ממשית בעבודת עובדי הציבור, הם עלולים להרתיעם מביצוע משימות אכיפה, ויש בהם כדי לפגוע במורל, ברוחם, ובדבקותם במשימה. בהקשר זה פוטנציאל הנזק ברור - התנהלות אלימה ומאיימת כלפי עובדי ציבור האמונים על אכיפת החוק דוגמת המתלונן עלולה להביא לאכיפה סלקטיבית, לפגיעה בסדר האזרחי התקין ובאיכות חיי האזרחים, ולעליה בביצוע עבירות שונות (פליליות, מנהליות, כלכליות, איכות סביבה) במרחב העירוני והכפרי. דברים אלו מקבלים משנה תוקף בקשר עם תחומי עבודתם של המפקחים על בניה חוקית בנגב מטעם המדינה.

הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה: בשונה ממקרי החיכוך ה"רגילים" המסלימים לכדי עבירות פליליות, לא קדמה לעבירה כל אינטראקציה בין הנאשם לבין המתלונן. המתלונן כלל לא פנה לנאשם והיה בדרכו לעזוב את המקום. הנאשם יצר את המגע עם המתלונן, והמשיך ואיים עליו באופן חמור ובוטה גם לאחר שהזדהה בפניו. 14. בהתאם לאמור לעיל, סבורני כי מידת הפגיעה בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה הינה משמעותית ומצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

שיקולי הענישה בתוך מתחם העונש

15. בגזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש, נשקלו הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין):

עבר פלילי: לחובת הנאשם 3 הרשעות קודמות בגין עבירות של סחיטה בכוח, חטיפה, איומים, הפרעה לעובד ציבור, והעסקת שב"ח. בגין הרשעתו האחרונה משנת 2020 בגין עבירות אלימות חמורות נדון למאסר בפועל בן 39 חודשים. עומד ותלוי כנגד הנאשם מאסר מותנה בן 5 חודשים.

הנאשם עבר את העבירה המיוחסת לו בתיק זה בהיותו אסיר ברישיון בעוד מאסר מותנה עומד ותלוי מעל לראשו. נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו: הנאשם נטל אחריות על מעשיו. נטילת אחריות זו באה לידי ביטוי הן במסגרת הודאתו במיוחס לו בבית המשפט, והן במסגרת תסקירי שירות המבחן בהמשך.

תסקירי שירות המבחן ומאמצי הנאשם לחזור למוטב: תסקיר שירות המבחן המשלים ביחס לנאשם מעודד למדי ומלמד על השתתפות חיובית של הנאשם בהליך טיפולי. שירות המבחן שיתף בלבטיו והמליץ בסופו של יום לנקוט כלפי הנאשם בענישה שיקומית.

בהינתן אלו, סבורני כי יש למקם את עונשו של הנאשם בחלק הנמוך של מתחם העונש, אך לא בתחתיתו, זאת נוכח עברו הפלילי הרלוונטי ועיתוי ביצוע העבירה.

סטייה ממתחם העונש

16. על פי סעיף 40 ג(ב) לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם אשר נקבע בשל שיקולי שיקום על פי הוראות סעיף 40 לחוק.

סעיף 40ד(א) לחוק מורה כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם הענישה ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקום ככל שמצא כי הנאשם השתקם או יש סיכוי של ממש שישתקם.

פסיקת בית המשפט העליון אשר לחריגה ממתחם העונש בשל שיקולי שיקום מלמדת על חריגה במשורה, וזאת רק כאשר ניכרים בפועל שיקום או סיכויי שיקום מובהקים (ר' ע"פ 671/22, אחמד אבו תנהא נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (20.10.2022)) (ההדגשות גם בהחלטת בית המשפט העליון הנ"ל - יב"ד).

ודוק, לא בכל מקרה בו מתקיים הליך טיפולי חיובי יש לסטות ממתחם העונש ההולם, אחרת נמצא כי החריג מרוקן מתוכן את הכלל. ר' בענין זה ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני (נבו):

"כפי שעולה בבירור מהוראות החוק, לא בכל מקרה שבו תהליך טיפולי מתקדם בכיוון חיובי, יש להפעיל את הסמכות הקבועה בחוק בסעיף 40 לחוק העונשין. אחרת, נמצא כי החריג מרוקן מתוכן את הכלל, שלפיו יש לגזור את העונש בתוך מתחם הענישה בהלימה לחומרת המעשה ולמידת האשם של העושה... לא בכדי אפוא, נקבע כי יש לנקוט זהירות רבה בהפעלת סעיף 40 לחוק העונשין, וכי סטייה ממתחם הענישה תעשה רק במקרים חריגים, בבחינת יוצא מן הכלל...."

17. עיון בתסקירי שירות המבחן ובהתייחסותה של העובדת הסוציאלית מטעם רש"א (נ/1) מלמדים על שיתוף פעולה בין הנאשם לגופי הטיפול והשיקום. המאשימה עצמה מסכימה כי ראוי במקרה זה לתת משקל לתהליך השיקום שעבר הנאשם, אשר ימצא ביטוי הן במיקום הנאשם בתחתית מתחם העונש לו עתרה (למרות עבר פלילי), לצד הפעלת מאסר מותנה באופן חופף.

עם זאת, לשיטת המאשימה, שיקולי שיקום במקרה זה לא מצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם, גם בשים לב למועד בו הנאשם עבר העבירה בעודו נתון תחת פיקוח רש"א לאחר שחרור ממאסר ממושך.

18. סבורני כי במקרה זה, הצדק הוא עם המאשימה, אשר נקטה לטעמי בעמדה מקלה מאוד עם הנאשם. ההליך הטיפולי אותו עבר הנאשם חשוב, ובסופו של יום אף מביא להתחשבות ולהקלה בעונשו, אך אין לומר כי נכנס לגדר החריג אשר ינקט במשורה, על פי החוק והפסיקה. יש לזכור כי לצד שיקום, לדין הפלילי מטרות שיקולים נוספים, וביניהם שיקולי הרתעה וגמול. לא בכל מקרה בו נאשם משתף פעולה עם שירות המבחן ונוטל חלק בקבוצה טיפולית או בשיח פרטני יש לאמץ חריגה מהכלל. שיתוף פעולה עם שירות המבחן והליך טיפולי חיובי הוא בראש ובראשונה אינטרס הנאשם, אשר גם יביא בדרך כלל להתחשבות והקלה עונשית.

19. על בית המשפט לאזן במקרים המתאימים בין אינטרס ציבורי בענישה מרתיעה ההולמת את ביצוע העבירה ונסיבותיה לבין שיקולי שיקום של הנאשם. במקרה זה, המלצתו העונשית של שירות המבחן מקלה באופן בלתי סביר, ואף אינה מתכתבת עם הטעם העיקרי להמלצה המקלה אשר עלה במסגרת התסקיר המשלים - הימנעות מהטלת מאסר בפועל על הנאשם, שכן ישנם עוד סוגי עונשים במנעד שבין המלצת שירות המבחן לבין מאסר בפועל מאחורי סורג וברח.
- כידוע, המלצת שירות המבחן חשובה והיא אחד מהשיקולים אותם שוקל בית המשפט בבואו לקבוע את עונשו של נאשם, אך ההחלטה בסופו של יום הינה של בית המשפט אשר שוקל קשת שיקולים מגוונים יותר משיקול שיקומו של הנאשם בהם מתמקד שירות המבחן (ר' בענין זה ע"פ 1261/18 פלוני נ' מדינת ישראל (31.5.2018), ע"פ טארק חויג'יראת נ' מדינת ישראל (בו)).
20. סבורני כי בנסיבות כתב האישום ונתוני הנאשם, עתירת המאשימה מקלה עם הנאשם מעבר לנדרש, וממילא מבטאת סטייה מהעונש הראוי לו - עתירת המאשימה למקם את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של מתחם העונש אינה מביאה בחשבון את עברו הפלילי בעבירות אלימות, ועתירתה להורות על הפעלת עונש מאסר מותנה בן 5 חודשים בחפיפה מלאה לעונש לו עתרה הינה חריג להוראת סעיף 58 לחוק העונשין, וגם בה יש לבטא התחשבות יתרה בנאשם.
21. במצב הדברים "הרגיל" סבורני כי נכון היה לתת ביטוי להליך הטיפול החיובי אותו עובר הנאשם באמצעות מיקומו בחלקו הנמוך של המתחם (אך לא בתחתיתו נוכח עברו הפלילי) ולהפעיל את עונש המאסר המותנה באופן חופף חלקית כך שהיה עליו לשאת 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.
- עם זאת, משעתירת המאשימה לעונש מקלה יותר, ובית המשפט לא יחמיר בדרך כלל מעבר לעתירתה (ר' ע"פ 4195/21 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), לא אחרוג ממנה גם במקרה זה.
- סוף דבר
22. נוכח האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:
- א. 6 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות בכפר דרום באר שבע, בכתובת: מורדי הגטאות 2 בבאר שבע, במשך חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות ביום או לפי קביעה אחרת של הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 23.2.25 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס ליד כלא באר-שבע.
- אני מזהיר את הנאשם שעליו לנהוג בהתאם לכללים ולתנאים שתקבע הממונה על עבודות השירות ושם לא יעשה כן יכול ויופסקו עבודות השירות והוא יידרש לרצות את יתרת עונשו בכלא.
- אני מפעיל את העונש המותנה של 5 חודשי מאסר שהוטלו על הנאשם בת"פ (מח' ב"ש) 60759-05-16 כך שירוצו באופן חופף.
- למען הסר ספק, בסך הכול ירצה הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות כאמור.
- ב. צו מבחן לשנה.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים, שלא יעבור על העבירה בה הורשע וכל עבירת אלימות אחרת.
- ד. קנס כספי בסך 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.2.25 ובכל 01 לחודש שלאחריו.
- את הקנס ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:
- תשלום בכרטיס אשראי באמצעות האתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה בכתובת: www.eca.gov.il.
 - תשלום בשירות עצמי באמצעות מוקד שירות טלפוני של מרכז הגבייה, בטלפון שמספרו *35592 או, 073-205-5000.
 - תשלום במזומן בכל סניף של בנק הדואר, בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת שוברי תשלום) המזכירות תסגור את התיק.
- זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.
- ניתן היום, ז' טבת תשפ"ה, 07 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.